

2024-08-20 Nr. NV-2201

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP (24-1102) (24-11885(2), (TAP-24-1103) (24-11886(2), (TAP-24-1104) (24-11887(2), (TAP-24-1105) (24-11888(2) TAIS 24-11885(2), 24-11886(2), 24-11887(2), 24-11888(2)		DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ: „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2024 M. SAUSIO 3 D. NUTARIMO NR. 2 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO“ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2022 M. RUGPJŪČIO 17 D. NUTARIMO NR. 832 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. LIEPOS 11 D. NUTARIMO NR. 679 „DĖL MOKYMO LĖŠŲ APSKAIČIAVIMO, PASKIRSTYMO IR PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO“ „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2024 M. SAUSIO 3 D. NUTARIMO NR. 4 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2019 M. RUGSĖJO 11 D. NUTARIMO NR. 934 „DĖL PROFESINIO MOKYMO LĖŠŲ SKAIČIAVIMO VIENAM MOKINIUI, KURIS MOKOSI PAGAL FORMALIOJO PROFESINIO MOKYMO PROGRAMĄ (IŠSKYRUS PATAISOS PAREIGŪNŲ PROFESINIO MOKYMO IR VIDAUS REIKALŲ PROFESINIO MOKYMO ĮSTAIGŲ VYKDOMAS PROGRAMAS), METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO“ (toliau kartu – Projektai)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2024-08-21	<i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-08-20	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projektais keičiami Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausybės 2018 07 11 nutarimu Nr. 679 (toliau – Aprašas) bei jo pakeitimai ir Profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui, kuris mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programą (išskyrus pataisos pareigūnų profesinio mokymo ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomas programas), metodika, patvirtinta Vyriausybės 2019 09 11 nutarimu Nr. 934 (toliau – PM metodika). Projektai yra susiję, todėl teikiami kartu.

1. Politinių partijų susitarime dėl Lietuvos švietimo politikos (2021-2030 m.), taip pat Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatyta pasiekti, kad 2024 m. pabaigoje vidutinis mokytojų darbo užmokestis sudarytų **130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio**, kitų pedagoginių darbuotojų darbo užmokestį didinti ne mažesniais tempais nei mokytojų, taip pat gerinti mokyklų vadovų darbo apmokėjimo sąlygas, kad mažiausias mokyklos vadovo pareiginės algos koeficientas būtų 40 proc. didesnis už didžiausią mokytojo koeficientą.

2017 11 21 Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinėje sutartyje, pasirašytoje su Lietuvos švietimo ir mokslo profesinėmis sąjungomis (sutartis patikslinta 2023 10 06), sutarta 2024 m. skirti papildomų lėšų mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, neformaliojo švietimo ir profesinio mokymo programas (toliau – mokytojai), darbo užmokesčio fondui padidinti:

nuo 2024 01 01 – 10 proc.;

nuo 2024 09 01 – ne mažiau kaip 10 proc.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Mokytojų darbo užmokesčiui **didinti 10 proc. nuo 2024 09 01 2024 m. lėšos yra numatytos valstybės biudžete**. Atsižvelgiant į tai, kad pagal FM 2024 06 20 paskelbtą Ekonominės raidos scenarijų 2024-2027 m. **prognozuojama, kad šalies vidutinis darbo užmokestis augs sparčiau, nei planuota**, ir siekiant įgyvendinti minėtus išsipareigojimus (kad 2024 m. pabaigoje mokytojų vidutinis darbo užmokestis **sudarytų ne mažiau kaip 130 proc. šalies vidutinio darbo užmokesčio**), **mokytojų darbo užmokestį nuo 2024 09 01 reikia didinti 15,5 proc.** (vietoje planuotų 10 proc.). Atsižvelgiant į tai, turi būti padidinti finansavimo rodikliai teisės aktuose (Apraše ir PM metodikoje).

2. Dalyje mokyklų sudaromos klasės su didesniu, nei nustatytas mokinių skaičius (perpildytos klasės), todėl neefektyviai naudojamos lėšos (finansavimas tokiu atveju skiriamas kaip dviem klasėms). Aprašo nuostata, kad atitinkamai turi būti mažinamos mokymo lėšos, sudarius perpildytas klases, įsigalioja 2024 09 01, tačiau tokį mažinimą tikslinga taikyti **tik toms klasėms, kuriose ugdymas pagal atitinkamą ugdymo programą pradedamas nuo 2024 09 01**, nes būtų nepagrįsta naują reguliavimą dėl lėšų mažinimo taikyti klasėms, kurios jau buvo sudarytos ir kuriose tęsiamas ugdymas pagal **tą pačią ugdymo programą** iki tokio reguliavimo atsiradimo.

3. Suderinti Apraše vartojamas sąvokas su nuo 2024 09 01 įsigaliojančia Švietimo įstatymo pataisa, kad specialiąją pagalbą teikia **mokinio padėjėjas** (iki 2024 09 01 ši pareigybė vadinta „mokytojo padėjėjas“).

4. Papildyti Aprašą, jį suderinant su Švietimo įstatymo pataisa, įsigaliojusia 2024 07 01, dėl **valstybinių kadetų ugdymo gimnazijų** mokymo lėšų.

5. Aprašo nuostatos turi būti suderintos su Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2011 06 29 nutarimu Nr. 768 (toliau – Tinklo kūrimo taisyklės) pakeitimais, taikytiniais nuo 2024 09 01, pagal kuriuos numatyti atvejai, kada gali būti sudaromos mažesnės, nei nustatyto mokinių skaičiaus, klasės, kurioms iš valstybės biudžeto mokymo lėšos neskiriamos, o mokymo lėšas tokioms klasėms skiria mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (savivaldybės taryba arba ŠMSM).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

1. Atsižvelgiant į SMSM skirtus papildomus asignavimus (LRV 2024 06 26 nutarimas Nr. 522 „Dėl lėšų skyrimo“) mokytojų darbo užmokesčiui nuo **2024 09 01 didinti 15,5 procento** (vietoj – 10 procentų), siūloma:

- ✓ atitinkamai didinti vidutinį sąlyginį mokytojo pareiginės algos koeficientą (R) (Aprašo 2 priedo 3 p. ir 3 priedo 3 p. bei PM metodikos 6.1 pp.);
- ✓ didinti koeficientus ugdymo procesui organizuoti ir valdyti (Aprašo 1 priedo 1.1 pp. ir PM metodikos 7 p.);
- ✓ didinti koeficientus švietimo pagalbai (Aprašo 1 priedo 1.2 pp. ir PM metodikos 8 p.);
- ✓ didinti koeficientą formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoms finansuoti (Aprašo 1 priedo 1.5 pp.).

2. Nustatyti, kad Aprašo nuostatos dėl mokymo lėšų mažinimo, sudarius perpildytas klases, būtų taikomos **tik toms klasėms, kuriose nuo 2024-2025 m. m. pradedamas ugdymas** pagal pradinio ugdymo programą, pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį ir vidurinio ugdymo programą.

3. Siekiant Aprašo sąvokas suderinti su Švietimo įstatyme vartojamomis sąvokomis, Apraše nustatyti, kad specialiąją pagalbą teikia **mokinio padėjėjas**.

4. Suderinant su Švietimo įstatymu, Apraše nustatyti **valstybinės kadetų ugdymo gimnazijos mokymo lėšas**.

5. Atsižvelgiant į tai, kad Tinklo kūrimo taisyklėse numatoma daugiau atvejų, kai gali būti sudaromos mažesnės, nei nustatytas mokinių skaičius, klasės, kurioms mokymo lėšos neskiriamos pagal Aprašo nuostatas, o mokymo lėšas tokioms klasėms turi skirti mokyklos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), siūloma Aprašo 24 p. formuluoti apibendrintai, detalčiai nevardijant visų Tinklo kūrimo taisyklėse nurodytų atvejų.

IGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Bus atlikti atitinkami pakeitimai Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS); pagal duomenis apie mokinių skaičių atitinkamų metų rugsėjo 1 d. bus apskaičiuotos mokymo lėšos ir parengtas šių lėšų paskirstymas savivaldybėms ir valstybinėms mokykloms (ŠMSM įsakymu); mokymo lėšos pervedamos ir už jų panaudojimą atsiskaitoma, vadovaujantis ŠMSM ministro patvirtintu Specialių tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą tvarkos aprašu.

Metams pasibaigus, savivaldybės teiks duomenis apie mokymo lėšų panaudojimą; lėšų panaudojimo ataskaitoje savivaldybės turės pateikti informaciją apie jos pačios skirtą finansavimą tokių klasių išlaikymui.

Projektams įgyvendinti **2024 m. papildomai reikės 31 955 tūkst. Eur**, kurie jau skirti ŠMSM iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų.

2025 m. valstybės biudžeto projekte ir vėliau dėl teikiamų pakeitimų papildomai reikės numatyti po **95 865 tūkst. Eur kasmet, kuriuos reikės įtraukti į 2025–2027 metų valstybės biudžeto projektą**.

STEBĖSENA

Igyvendinimo stebėseną ir kontrolę atliks ŠMSM, vadovaudamasi ŠMS ministro patvirtintomis finansų kontrolės taisyklėmis bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės biudžeto lėšų naudojimą, ir analizuodama pateiktas ataskaitas; pagal pateiktas ataskaitas bus stebima panaudotų lėšų dalis nuo visų skirtų lėšų.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS	
<p>Projektai be pastabų suderinti su Finansų ir Teisingumo ministerijomis, pateikti derinti Lietuvos švietimo ir mokslo profesinei sąjungai, Švietimo ir mokslo profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos profesinei sąjungai „Sandrauga“, Lietuvos švietimo darbuotojų profesinei sąjungai (LŠDPS) ir Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai, iš kurių oficialių pastabų negauta; kaip nurodė Projektų rengėjai, profesinių sąjungų atstovų nuomonės pateiktos darbo tvarka. Patikslinti Projektai (suderinant juos su Tinklo taisyklių pakeitimais) papildomai darbo tvarka suderinti su FM. LSA pateikė Šiaulių m. savivaldybės pasiūlymus, atskirai ŠMSM pasiūlymus pateikė Vilniaus m. savivaldybė. Argumentai dėl šių savivaldybių pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikiami derinimo pažymoje.</p> <p><i>Projektai svarstyti 2024 08 20 tarpinstituciniame pasitarime ir jiems pritarta. Projektai turi būti patikslinti pagal LRVK TG techninio pobūdžio pastabą iki teikiant juos pasirašyti Ministrui Pirmininkei.</i></p>	

PAŽYMĄ PARENGĖ	Dalia Masaitienė
	Socialinės politikos grupė , patarėja